

W/SIDiR/100/2025

Warszawa, 19.05.2025

PODSUMOWANIE KONFERENCJI:

Architects + Engineers: Partnership for Resilient Design Benchmarks for quality criteria in the living environment through New European Bauhaus

Organizatorzy: Architects and Consulting Engineers in Luxembourg (OAI) European organisations representing the architectural profession (ACE), the consulting engineering companies (EFCA) and the chartered engineering professions (ECEC)

Data i miejsce: 15 maja 2025; Luksemburg

Strona wydarzenia: <https://www.oai.lu/fr/25/accueil/actualite-agenda/agenda/0-mode-news-id-6527/?CC=OK>

Celem konferencji było wypracowanie wspólnych kierunków zmian, które pozwolą połączyć jakość projektową, innowacyjność i odpowiedzialność środowiskową. Poniżej podsumowałam dla Was najistotniejsze wątki poruszane w trakcie konferencji.

❖ Jakość jako inwestycja w przyszłość

Zarówno architekci, jak i inżynierowie zgodnie wskazywali, że obecne przepisy zamówień publicznych wciąż nie premiuje jakości, a koncentrują się na cenie. Tymczasem jakość wykonania rozumiana jako trwałość, estetyka, funkcjonalność i adaptacyjność budynków jest kluczowa dla tworzenia odpornych (ang. *resilient design*) miast i infrastruktury. Uczestnicy konferencji apelowali o nowe podejście do oceny ofert, oparte na wartościach Nowego Europejskiego Bauhausu.

❖ Rewizja unijnych dyrektyw: w kontekście od tego jak kupować – do tego co kupować

Proces zmian dyrektyw zamówieniowych ma charakter szeroko konsultacyjny. Jego celem jest przejście od logiki proceduralnej („jak kupować”) do celowościowej („co kupować”) z uwzględnieniem jakości projektów, ich wpływu środowiskowego oraz długofalowych wartości społecznych. Wśród przedstawionych postulatów znalazły się m.in. uwzględnienie celów Nowego Europejskiego Bauhausu, otwarcie systemu zamówień na MŚP oraz odejście od kryterium najniższej ceny jako dominującego.

❖ Usługi intelektualne to proces

Jednym z ciekawych w mojej ocenie punktów programu była prezentacja zespołu z ETH Zürich, który przedstawił transparentny model szacowania nakładu pracy projektowej na podstawie obiektywnych parametrów (np. powierzchni użytkowej) z uwzględnieniem złożoności projektu, stopnia innowacyjności i zaangażowania stron trzecich. To podejście może znacząco poprawić jakość i uczciwość negocjacji wynagrodzenia za usługi intelektualne w sektorze publicznym.

Więcej informacji na stronie: <https://map.arch.ethz.ch/denkfabrik/78>

❖ **Francja: problem z Loi MOP**

Przedstawiciel francuskiej izby architektów wskazał na narastające problemy z egzekwowaniem ustawy Loi MOP (fr. *Loi n°85-704 du 12 juillet 1985*), której celem było zagwarantowanie jakości architektonicznej i urbanistycznej. Praktyki takie jak sprzedaż mieszkań „off-plan”, rosnąca liczba kontraktów „design&build” oraz marginalizacja konkursów prowadzą do obchodzenia zasad przejrzystości i wypychania architektów z procesu inwestycyjnego. Ten przykład pokazuje, że bez odpowiedniego nadzoru nawet dobre prawo może zostać skutecznie zneutralizowane.

❖ **„Iceberg” — prace konkursowe, które nigdy nie ujrzały światła dziennego**

Wystawa „Iceberg”, zorganizowana przez CROA Pays de la Loire, uświadomiła uczestnikom skalę pracy koncepcyjnej, która nie zostaje wykorzystana. Projekty konkursowe, mimo jakości i zaangażowania, często nie są realizowane. Wystawa była apelem o większy szacunek dla pracy twórczej i większą odpowiedzialność po stronie zamawiających, którzy często zapominają, że większość pracy architekta, jak góra lodowa jest niewidoczna.

❖ **Panel: jakość ponad ceną**

W panelu końcowym przedstawiciele ACE, EFCA i ECEC zgodnie wskazali, że czas najwyższy, aby jakość, innowacyjność i odporność stały się kluczowymi kryteriami w zamówieniach publicznych. Tylko w ten sposób możliwe jest projektowanie z myślą o przyszłości, a nie jedynie o kosztach bieżących.

❖ **❖ Porozumienie Luksemburskie**

Konferencję zakończyło wystąpienie **Érica Thilla**, Ministra Kultury Luksemburga, który podkreślił wagę jakości środowiska zbudowanego jako dobra publicznego. Bezpośrednio po jego wystąpieniu OAI, ACE, EFCA i ECEC ogłosiły wspólne stanowisko: Porozumienie Luksemburskie (*Luxembourg Declaration*), które znajdziecie Państwo w załączeniu.

Dokument ten wzywa Komisję Europejską do gruntownej rewizji dyrektywy o zamówieniach publicznych. Wskazuje cztery filary zmian:

- wzmocnienie jednolitego rynku poprzez odejście od kryterium najniższej ceny,
- uznanie specyfiki usług intelektualnych,
- zapewnienie jakościowych i innowacyjnych procedur zakupowych,
- poprawa dostępu do zamówień dla MŚP i nowych podmiotów.

Konferencja pokazała jasno: architekci i inżynierowie są gotowi działać razem na rzecz lepszych, odpornych rozwiązań projektowych. Aby było to możliwe, potrzebne są odpowiednie warunki: uczciwe wynagradzanie, nowoczesne procedury przetargowe i prawne uznanie, że jakość nie może być traktowana jako koszt, lecz jako inwestycja.

Przygotowała: **Tamara Moreau-Dengreville**
Dyrektor Zarządzająca SIDiR

Thursday, 15 May 2025

Shaping the built environment: sector leaders deliver Joint Declaration in Luxembourg

Luxembourg – Leading voices from the European built environment design community came together today for the joint conference *“Architects + Engineers: Partnership for Resilient Design”*, co-organised by the European Federation of Engineering Consultancy Associations (EFCA), the Architects’ Council of Europe (ACE), the European Council of Engineers Chambers (ECEC) and the Order of Architects and Consulting Engineers in Luxembourg (OAI). The event brought together key players from the industry to explore how resilience, quality, and innovation can be advanced through collaboration — from planning to procurement.

Four expert panels addressed urgent challenges in the construction and design sectors, including the impact of climate change and digitalisation, and the need to reform procurement practice. The sessions underlined that resilience must be embedded from the earliest stages of planning, through partnership between architects, engineers and clients. Speakers called for proactive scenario planning to address emerging risks such as cyber threats and environmental extremes.

Digital transformation was also a key focus. While Building Information Modelling (BIM), AI, and IoT tools are already in use, participants stressed the need for clients to accept these in public contracts. Collaboration, as was emphasised during the conference, is both a mindset and a technical challenge requiring better standards and shared digital environments.

The conference concluded with the presentation of the **Luxembourg Declaration** — a joint statement by OAI, ACE, EFCA and ECEC — calling on the European Commission to fundamentally revise the EU Public Procurement Directive. The Declaration outlines four key pillars:

1. Strengthen the internal market with overarching public procurement rules beyond lowest price;
2. Better recognition of the specific nature of intellectual services;
3. Ensure quality and innovation oriented procurement procedures;
4. Improve access to procurement for SMEs and new entrants.

With the New European Bauhaus as a backdrop, the Luxembourg Declaration sets a clear benchmark: resilient, high-quality design requires strong collaboration, enabling regulation, and a procurement system that values long-term social and environmental outcomes over short-term cost.

Press contact: [Sue Arundale](#), Director General

EDITOR’S NOTE

EFCA has member associations in 26 countries and is the sole European federation representing the business interests of professional engineering consultancy and related services, a sector that employs more than one million staff in Europe.